

ליאונרד סאקסטיין:

„שח״דים יקנו אבוקדו ותותים תחת בושם!“

בשבוע שעבר הגשים ליאונרד סאקסטיין, עולה-חדש-ישן, חלום שהוא חולם כבר שנים רבות. החלום שלו היה להראות לאנשים בכל העולם איזה אוכל נפלא יש לנו בארץ. הוא פתח בנמל-התעופה לוד, מול שער 11, חנות למימכר מזון תוצרת הארץ. שאלתי אותו: מדוע זה כל-כך חשוב?

אני חושב שיש בארץ אוכל נהדר. יש לנו ירקות ופירות מעוררי-קינאה. יש גבינות מצוינות, יש לחמים נפלאים, ובעצם — מה לא? הרבה מאוד תיירים, המבלים בארץ ימים אחרים, ממש מתאהבים באוכל, אבל אף אחד לא יסחוב איתו לנמל-התעופה חלה או סלסלת-תותים.

● ובנמל הוא יקנה אותם?

בנמל הוא עושה את הקניות האחרונות, כדי לקחת הביתה או להביא לחברים בארצו. אז בדרך-כלל הוא קונה ויסקי, סיגריות ואולי בושם, כמו בכל מקום אחר בעולם. ברור לי, כאיש שנסע הרבה, שיותר נעים להביא וגם לקבל סלסלת-תותים מישראל, או שתי גבינות טובות או אפילו חלה לשבת, שמפורסמת בכל העולם. יש גם הרבה תיירים שנשארים עם כמה שקלים ביד, ואני אשמח מאוד אם בשקלים האלה הם יקנו אבוקדו תוצרת הארץ, במקום כושם תוצרת צרפת.

● בנמל-התעופה אי-אפשר לשלם שום דבר בשקל לים.

חוץ מאשר בחנות שלי. בעיניי, שקלים הם עדיין כסף. **● יש ארצות מסוימות שיש בהן איסור תמור על הכנסת מזון. איך תפתרו את זה?** לאירופה אפשר להכניס הכל. לארצות-הברית אסור להכניס פירות וירקות טריים ובשר טרי. התייר יקבל הדרכה מה מותר ומה אסור להכניס. **● איך הגעת לרעיון הזה?**

גנבתי אותו. ראיתי „גורמה מרקט“ כזה בנמל-התעופה סכיפול באמסטרדם, ומאז אני חולם לעשות משהו למען פירטום תוצרו. הארץ שלנו, שאני כל-כך גאה בה.

עירית כהן:

„הלוואי שכל הנוסעים יהיו כמו ראשי-המשלה!“

כולם יודעים ששימעון פרס עבד קשה במסעו האחרון באירופה. כתבו על זה בכל העיתונים. מה שלא כתבו, זה כמה קשה עבדה מנהלת מחלקת שירות-לנוסע והדיילת הראשית של חברת ארקיע עירית כהן. מה היה החלק הכי-קשה בנסיעת ראשי-המשלה והפמליה לאירופה, מבחינתה של עירית?

החלק הכי-קשה היה התיכנון והחזרה שמה שהוא לא יצליח. לא בכל יום טסים אצלנו ראשי-משלות, וכולנו רצינו שהחלק של הטיסה יתבצע בצורה הכי-מושלמת שאפשר.

● היו בעיות מיוחדות?

הבעיה העיקרית היתה האוכל. בגלל הכשרות, לא יכולנו להצטייד לא ברומא ולא בבוקרשט, ואי-אפשר היה לסחוב אוכל לחמישה ימים.

● אז מה עשיתם?

מטוס אחר של ארקיע הטיס לנו אוכל לרומא. חלק היה אוכל טרי, לאכילה באותו היום. וחלק היה אוכל שהוקפא בארץ, הוטס לרומא והועבר אלינו שם. 21 מעלות המינוס שהיו בבוקרשט עזרו מאוד לאוכל המוקפא.

● היה תפריט מיוחד לנסיעה הזאת?

לא. התפריט היה רגיל. רק נוספו לו יותר סלטים ויותר פירות טריים.

● כמה דיילות היו וכמה נוסעים הן שירתו?

היו בערך 40 נוסעים ושלוש דיילות.

● זה הספיק?

הנוסעים היו כל-כך נוחים, שזה הספיק. אף אחד לא התלונן, לא היו בקשות מיוחדות. דאגנו להטיס כל יום מהארץ עיתונים טריים, ומחוזה זו התקבלה בשימחה עצומה עלי-ידי כל הנוסעים בטיסה המיוחדת הזאת.

● האם התפתחו יחסים בין אנשי-הפמליה לבין אנשי-הצוות?

אני לא יודעת אם אפשר לקרוא לזה יחסים, אבל בילינו ביחד, גם מחוץ למטוס. היינו ביחד בקבלת-הפנים שערך השגריר שלנו בבוקרשט, והיינו כולנו בכית-הכנסת שם ובכינו ביחד. היתה אווירה נפלאה. ובאמת, במשך הזמן נעשינו כאילו חלק מהפמליה עצמה.

● איזה נוסע הוא ראשי-המשלה, שימעון פרס? הכי-נוח, הכי-צנוע והכי-אסיר-תורה שאפשר להעלות על הרעת. הלוואי שכל הנוסעים שלי יהיו כמוהו.

רחל בן-צבי:

„כשהבן נפצע בלבנון, הרגשנו ממש רווחה!“

ביום הרביעי בשבוע שעבר נודע לי ששני בנים, של שני זוגות חברים, נפצעו בלבנון. שתי המישפחות אינן מכירות האחת את השניה. מישפחה אחת הם תל-אביבים ילידי הארץ, המישפחה השניה היא של מושבניקים, שבילו חלק מחייהם בחו"ל. המכנה המשותף היחידי בין שתי המישפחות הוא שיש להם ילדים בלבנון. לכן הופתעתי וזועזעתי כששני האבות אמרו לי, כמעט באנחת רווחה „הרווחנו בן“.

יותר מאוחר נגשתי את רחל בן-צבי, אמו של אחד הבנים הפצועים, ושאלתי אותה אם גם היא „שמחה“ שהבן נפצע.

אני לא יכולה להיות שמחה כששני סובל כאבים, וכשלא ברור איך ומתי ייצא מהפציעה הקשה שלו, שנקראת בוודאי בשפת הצבא „פצוע בינוני“. אבל נכון שיש איוז הרגשה של רווחה ושל פקיעת-המתח, שכל אם לחייל בלבנון חיה איתו משך 24 שעות ביום.

כשקראו לי לבוא לבית-החולים, לקחתי מונית מתל-אביב לצפת. אני לא זוכרת מה חשבתי ומה הרגשתי בדרך הארוכה הזאת, אני רק יודעת שכל פעם שהיתה שעה עגולה, ביקשתי מהנהג לפתוח את הרדיו כדי לשמוע חדשות. אחר-כך נזכרתי, שבפעם כבר אין לי מה להקשיב לחדשות. זה קרה. הבן שלי כבר פצוע.

כשהגעתי לשם וראיתי שהראש שלו בסדר ושואו לא בסכנת-חיים, ושואת „רק“ הרגל — באמת הרגשתי שהרווחתי בן. **● הורייך הם אנשי העלייה השניה. בביתם ינקת את אהבת-הארץ ואת רוח-ההתנרבות. באיזה צורה הינכת את ילדיך. איך את מרגישה עם זה, שעבשיו רווח לך כשבנך נפצע ויצא מהמחזור של המילחמה הזאת?**

זה באמת קונפליקט נוראי. כמו שחינכתי את הבן הזה, אני מחנכת את שני הבנים האחרים שלי, כי אחרת אני לא יודעת לחנך. אבל באיוז פינה בלב אני שמחה שהבן האמצעי הוא פרופילניק והקטן קצרי-ראי. לא נעים לי להרגיש ככה, וקשה לי שהבן הגדול סובל עכשיו כאבים. אבל אני יודעת שהכל יותר קל לי, מאשר לחברים שלי שהבנים שלהם לא חזרו בכלל. לנו, לפחות, יש תיקווה.